

༡༡། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྤང་བ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་བཞུགས་སོ། །

@01A ༡༡༡། །སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་བཞི་ཡི་སྐྱབས་སྟེས་ནས། །མཐའ་གྲས་འགྲོ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་དོར་ཚུལ། །འདོམས་པས་སྤྱིད་པའི་བྱག་རྩ་གཙོད་མཛད་པ། །སྟོན་མཆོག་མཉམ་མེད་ལྷགའི་རྒྱལ་པོར་འདུད། །

མགོན་དེའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྡེ་སྡོད་གསུམ། །གསལ་མཛད་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱུང་པར་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་ཡོངས་གྲགས་པ། །མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་པོར་གྲུས་ལྷག་འཛལ། །ཆོས་

མངོན་གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་འབུམ་གྱི་དཔལ། །མཁྱེན་རབ་རྟ་བདུན་ལུགས་གྱིས་གངས་སྡོངས་འདིར། །གསལ་མཛད་མོན་གྲ་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་དངོས། །ནམ་མཁའ་གྲགས་སོགས་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་འདུད།།

ཀྱལ་གསུང་འདུལ་མདོ་མངོན་པའི་བསྟན་པ་ལ། ཀྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་ལེགས་བཤད་གྱིས། ཀྱལ་བའི་རིང་ལུགས་གསལ་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་
གྲུས་བཏུད་ནས། སངས་རྒྱུས་

གཉིས་པའི་གསུང་གི་བཏུད་ཅི་མཆོག། ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྩ་ཐིག་ཙམ་ཞིག་རང་གཞན་སྟོན་སྟེད་དུ། ཆོག་དོན་བརྒྱལ་བཏགས་དང་བཅས་གཏན་ལ་
འབེབས། ཞེས་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་

@02A ༄། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་མདོར་བསྟུས་སྤེལ་བ་མངོན་དུ་བཏང་ནས། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་པའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་
མཚུངས་པ་འདིའི་དགོངས་དོན་

ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཀྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས། སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཞིག་འདིར་བཞེད་མེད། སྤེབས་སྦྱོར་མཁས་པ་འང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་
མཁས་པ་དུ་མས་མཛད་པའི་བསྟན་

བཅས་འདིའི་དགོངས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱོབ་པ་གི་འབྲེལ་པ་དང་། བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སྐུས་བསྟུས་ཅི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཏུ་འཁོད་པ་རྣམས་ལས་ལྷག་པའི་
དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློབ་ཁྲིམས་ཀྱི་

རྣམས་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་མ་མཆིས་ཤིང་། སྟོན་བྱོན་དམ་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པའཕྱད་ཀྱིས་བཀའ་ཟིན་པ་རྣམས་བསྟུབས་ཟིན་སྟབས་པའམ། སྟོར་བསྟོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་
དགོས་པ་ལྷག་པོ་མ་མཆིས་

མོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་གི་དུས་སྟེ་བོ་པལ་ཆེ་བ་སློབ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཇི་ཅུང་ཏུ་གྱུར་པས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོངས་པས། བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་
འབྲེལ་བའི་གཞུང་སྐུས་པ་

@02B རྣམས་བཞུ་བར་མི་སྟོགས་ཤིང་། གལ་སྲིད་བཞུས་ཀྱང་ཆོག་དོན་ཏེ་ཅང་སྐྱེ་ཆེས་པས་མགོ་བོ་སྟོངས་པར་གྱུར་ཏེ། སྒྲིགས་བམ་ཞལ་བྱེ་ཙམ་ནས་འཛིགས་པ་དང་སྒྲིད་ལུགས་པ་དུས་
མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིང་ཏུ་འདོར་བར་

བྱེད། འགའ་ཞིག་ཚིག་འབྲེལ་ཙམ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཉུང་དུ་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛོལ་བྱུང་བ་གྱིས་རུང་ཚིག་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་དབང་གིས་མཐའ་ཚད་པར་མ་རྟོགས་པས་བརྟེན་ཞིང་
བརྟགས་པའི་ཆོ་ཇི་བཞིན་ལན་འདོན་པའི་

སྒྲོབས་པ་མེད་པར་བཅས་པོ་ཞལ་དགྱིས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་མང་དུ་མཐོང་བས་དེ་དག་ལ་སྒྲན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་ཆེར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་དུ་ནམ་
འབྱེད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ།

བདེན་བཞིན་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ལྷ་རགས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་དེ་དག་གི་འདོར་ལེན་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་འམ་བག་
ཆགས་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག་པའི་སྤྲད་དུ། རེ་ཞིག་དང་པོའི་

སྒོ་ཅན་ནམས་གཞུང་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་ཁ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་དུ་འཁོད་པའི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འབྲེལ་པ་ཉུང་དུ་ནམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་རིགས་ནམས་སྤྱིང་པོ་
བསྡུས་པའི་རྩལ་གྱིས་གོ་བདེ་བར་བཀོད། ཅུ་འབྲེལ་

གྱི་ཆོག་དོན་འགའ་ཞིག་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་བཤད་དུ་སོང་བ་རྣམས་གོ་བ་དང་རྩོད་པའི་ཆོ་ཆོག་སྒྲིན་གཙོད་ལུགས་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསལ་བར་བསྟན། མཁས་པ་སྤྲུལ་དག་གིས་
མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་ཞལ་གསལ་

བར་མ་འཁོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་སོགས་དོན་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་དོགས་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ། བཀལ་བརྟགས་གྱི་
ཆོ་རྩོད་པའི་རིག་པ་འབབ་ལུགས་དང་ཁས་

@03A ༄༄༅། །ཡེན་གྱི་འཛིན་མཚམས་མི་བདེ་བའི་རིགས་ལ་མཐའ་དཔྱོད་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ཏེ་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ལ་
སོགས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེ་བར་གསལ་

ཞིང་། དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་འགོད་པ། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་སོགས་ནི། གང་ཞིག་
ཅེས་སོགས་ཆོག་རྟེན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་

སངས་རྒྱལ་བཙུག་པ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀླང་པ་བཞི་པས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
གསུམ་མངའ་རྩེ་ལ་ཐུང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་

ཀྱན་ལ་ཕུན་པ་གཏན་བཙུག་ཞིང་། །ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕུན་པ་གཉིས་སྟུང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་གཏན་ནས་བཙུག་པའི་སྟངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཕུན་ཚོགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་རང་དོན་སྟངས་ཉོགས་ཕུན་ཚོགས་ནི་དང་པོ་དང་། འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགོ་བ་དངས་མཛད་པ་ཞེས་པས། འགོ་བ་རྣམས་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དང་
བར་མཛད་པའི་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་

པ་དང་། དོན་བཞིན་སྟོན་པ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བདེན་བཞིན་སྟངས་དོར་བསྟན་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་གསུམ་མངའ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུན་པ་

གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཅུ་ལས་དོན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་

@03B ཅེས་སུ་འདོད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། མི་ཤེས་པ་བཞི་པོ་གང་ཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱལ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པ་

རྣམས་ཏེ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། ལྷ་རིའི་བྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩལ་སྒྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། མོན་འགལ་གྱི་བྱས། རང་གི་མ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བྱང་ཕྱོགས་འོད་
ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱིས་

བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་རྩ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་མ་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་དཔེར་ན་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་
ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་རེ་རེ་རྒྱ་མ་འདྲེས་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མྱོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་མ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། དེ་བཞིན་དུ་

མྱོངས་པ་ཡིན་པ་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མྱོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱལ་སྟེ། མྱོངས་པ་ནི། མྱོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དང་།
མ་རིག་པ་ཡང་མྱོངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་མ་ཟད་ཕྱ་རྒྱས་དུག།

གི་ནང་ཆན་ཡིན་པ་གནས་ལྷ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལུགས་འདིར་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བྱ་ལས། ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བཟག།

@04A ཨྲ། །བཅས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱེ་བྲག་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན།
སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་

བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་བྲབ་བོ། །གོང་གི་མི་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་རྒྱའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་
ལས་བཞི་པོ་དེ་རྒྱ་དང་མི་ཤེས་པ་དེ་ལས་འོགས་སུ་འཛོག་པར་འདོད་པ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་ཡིན་ན། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་བྲབ་བམ་ཞན་མ་བྲབ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
པ་གོང་གི་འབྲལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་ལུང་གིས་བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན།

བྱིང་བ་ཕྱ་མེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་སོགས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ནམས་དེར་འཛོག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་ཆོག་ཏུ་མི་མངོས་པས་མ་བྱལ་ཅས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་གྲིས་ནི་མུན་པ་གཉིས་ཆར་གཏན་
ནས་ཏེ་སྤར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཏུ་བྱས་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་

བཙམ་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མུན་པ་གཏན་ནས་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མུན་པ་སྤངས་
ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་སྲིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་ནི་

གཏན་ནས་མ་སྤང་པའི་བྱད་པར་སྤེད་གོས་ཏེ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤངས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ཙམ་
ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་

@04B ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་འདྲན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
རྒྱལ་གྲིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འོན་ཁོ་རང་ལ། ཟག་བཙས་ཡིན་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་སྤངས་

པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེས་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་ཐར་
དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཟག་བཙས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་

མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྤངས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། ། མཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཙས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྐྱས་
བརྗོད་རིགས་སམ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བར་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་

ཆོས་མངོན་པ་དང་། བརྟན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་སྟེ་
འཁོར་ཕུང་པོ་ལྷུ་འམ་བཞི་དང་བཙས་པ་གང་རུང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྒྲོམ་

མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ན་ཕུང་པོ་ལྷུ་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་
སྒྲོབ་ལམ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ནི་ཕུང་པོ་

བཞི་པ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་
ལ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡང་མི་ཐོབ་

ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་ནི། ལམ་སྒྲ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་གྱི། ལམ་དཀའ་བ་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་
སྒྲ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་ལམ་

@05A ༄༄༅། །གྲི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ༥ གཉིས་པ་བརྟན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ཐོབ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྗེས་

འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་མི་སྒྲོམ་པར་ཁམས་དེ་དང་དེར་སྒྲིམ་
པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་

ག་དང་། ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་ལ། ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ། རྗེས་འབྲང་གི་གཞུགས་ནི་མེད་དེ། མཉམ་བཞག་གི་ས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཙོ་བོར་འདོད་པའི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་དགོངས་

པ་སྟེ། བོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་བཞག་གི་ས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྗེས་འབྲང་གི་གཞུགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། སྐྱེས་སྟོར་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཤེས་མ་གཏོགས་
དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་སྟོར་བྱུང་ཡིན་ལ། ལྷའི་མིག་ནི་མངོན་

ཤེས་མ་གཏོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྟོར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་ནི་འདོད་པ་དང་གཞུགས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞུགས་མེད་ན་ཉན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་ཡང་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི།

ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་ཅིང་། ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་གཉིས་ཆར་ལ་ཇེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཀྱང་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་བྱུང་ནི་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱས་མ་གཏོགས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་མེད་དེ། སྒོམ་བྱུང་ནི་མཉམ་བཞག་

@05B གི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ལ། འདོད་མེས་ལ་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདོད་པ་ན་སྒོམ་བྱུང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྒོམ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་སམ། ཡང་ན། གཞུང་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བཤད་དང་མཐུན་པར་

འདོད་པ་ན་སྒོམ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། སྒོམ་བྱུང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཕྱེ་ནས་ལེན་འདེབས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། གོ་དོན་དངོས་གཞི་ནི་གཞུང་འདི་དག་ཏུ་ཁམས་དེ་དང་
དེར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དེ་དང་དེའི་སས་བསྐྱས་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་

གང་ཟག་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྩོད་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་ཆེར་ཡོད་པར་མ་མཛོན་ནོ། །ཡང་ཆོས་
མཛོན་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་

པ་འབྲས་བྱའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་རྣམས་རྒྱའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གཞུང་གི་ཆོས་མངོན་པར་འཛོག་གོ། །འདིར་སྐྱེས་བཞེད་རིགས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་དངོས་གནས་

པ་ནི་དོན་དམ་པའམ་འབྲས་བྱའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་མངོན་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་སོགས་བཞི་ནི་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་དང་། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནི་བཞེད་བྱའི་མིང་བཞེད་

བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་རེ། ཆོས་མངོན་པ་མེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་མེ་ལ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས། བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་མངོན་པ་ལ་དགྲ་

ལན་གསུམ་བྱུང་བ་མི་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐལ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་མེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@06A ༄། །ཁ་ཅིག་ཆོས་མངོན་པ་མེ་ལ་བསྐྱེད་པ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་ཡོད་ཟེར་ན། ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེ་ལ་བསྐྱེད་ཀྱས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེ་ལ་
བསྐྱེད་མི་ཀྱས་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་མངོན་པ་

ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཐོས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་

པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་འགྲིག། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་
ཆོས་སྐད་དང་། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འགལ་བའི་ལན་འདེབས་དགོས་

སྐབས་ད་དྲུང་རིགས་པས་འཕུལ་ན་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་དཀའ་བར་ཡོད་པ་རིགས་སུ་སྤྱང་བས། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་མཚམས་འཛིན་ལྷགས་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། རིགས་འདྲེ་ཐལ་ཆེས་ན་
ཤིན་ཏུ་མངོན་བསྟུ་བ་ཡོད་པ་རིགས་སུ་སྤྱང་ངོ། ། སྔ་ ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་
བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་

དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འབྱམས་པར་འགྱུར་པས། དེ་བས་ན་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་
གསུངས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་

བཙུངས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་དག་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་ཉིད་
དགོས་སམ་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་དགོས་པ་བརྗོད་

@06B བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་བསྟན་བཙུངས་འདིར་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱབས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དེ་དང་དེ་ལས་སེལ་བྱུང་གསུངས་པ་
རྣམས་བཅུན་པ་ཀ་བྱང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་བཙུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་པས་

ནི་དེ་དག་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་སོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ།
མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ལོ་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་གསུངས་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་

དབྱིག་གཉིན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་རང་ལྷགས་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་
གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ཡིན་མིན་སོགས་ཚུད་

པའི་སྟོ་འབའ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་སྟོས་ལ། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅི་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པར་གྱིས་ཤིག །ལྷགས་འདིར་ནམ་མཁའ་
སོགས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་རང་གི་དོན་བྱེད་

རྣམ་པར་འདོད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་
ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་བཅས་རིག་རྒྱན་ཆད་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་ཏུ་འདོད་

པར་བཤད་ཀྱང་། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་དུ། དེ་ལྟ་ན་ལྷག་མེད་ཐོབ་པ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་འགགས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ་ཞི་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲིགས་སུ་རྒྱགས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་ཁྲིགས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟགས་འགོག་མི་འཇུག

པས་སོ། །ཟག་མེད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་མ་ཆང་བས་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགོག་གོ་ཞི་ན། ཇི་ལྟར་མ་ཆང་སྟེ། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། །ཞེས་
སོགས་དང་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱན་ཆད་

@07A ༄༄༅། །ཀྱང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་འདོད་པར་སོང་བས། དེ་ལྟ་ན་ལྷག་མེད་ཕུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཙོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སམ།

དེ་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཞི་བའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལ་བཞུགས་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་
པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུལ་པས་འགྲོ་དོན་མཇེད་པ་སོགས་ནི་ཁས་ལེན་མི་ཤེས་

ཏེ། སྒྲུབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལེན་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་མཐར་ཐུག་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཏན་ནས་མི་མཛད་པར་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ལ་བཞུགས་
པ་སོགས་སུ་འདོད་དམ་ཇི་ལྟར་སྟེ། ཡང་འགའ་ཞིག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཆོ་མར་

མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱན་མཐའ་དག་ཆད་པར་འདོད་ན་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས། མ་ཤི་ཆོ་ན་དགའ་མགུར་སྟོན། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་
མིན། །མེ་ཤི་ཐལ་བ་རྒྱང་བྱིར་འདྲ། །ཞེས་སོགས་འདོད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། ཐར་པ་

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་མཐར་ཐུག་ནི་བེམས་རིག་རྒྱན་ཆད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་
པ་དང་། ལྟག་མེད་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་

རིགས་པའི་གཞོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འབབ་པར་འགྱུར་ན། བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་རང་ལུགས་ལ་འགལ་མེད་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་འདེབས་དཀའ་ཡང་། གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་འཛིན་ཚུལ་ལྟ་བུར། ལྟག་
མེད་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མེད་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ཅེས་སྟེ།

དགོས་ཏེ། ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འཇོག་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཐོབ་ན་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་བྱལ་བ་གོང་འོག་དུ་མར་སྒྲུང་།

@07B བ་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདི་ཐད་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། །ཅིས་དང་། མ་
ཤི་ཆོ་ན་དགའ་མགུར་སྦྱོད། །ཅིས་སོགས་དྲངས་པ་ནི་བྱ་སྒྲུའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་མཇོད་པ་

ལས་རང་ལྷགས་བསྟན་པ་མིན་ཞེས་སྒྲ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པའི་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ཟག་བཙས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་མི་ལྷན་པར་ཐལ། གོང་དུ་དྲངས་པའི་
མཆན་དུ། ཟག་བཙས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲིགས་སུ་རྒྱགས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་ཁྲིགས་ཏེ། དེ་ལ་

བརྟགས་འགོག་མི་འཇུག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལུང་དེའི་ཕུར་དང་པོའི་དོན་ནི། ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དགྲ་བཙམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཟག་
བཙས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམས་པ་འགགས་ཟིན་པའི་དོན་དང་། ཕུར་གཉིས་

པའི་དོན་ནི། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་མེད་གི་ཕུང་པོའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འགགས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲ་ཕྱིར་འགགས་དགོས་
པ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གི་ཆོས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་འགོག་དགའ་སྒྲའི་

རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། སྟེ་ གཉིས་པ་བཤད་པ་འགོད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲ་བས་སུ། ཆོས་
མདོན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་བསྟུན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེ་

གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་

ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་

@08A ༄། །བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག །མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་འགྱུར་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྒོ་

ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
བྱས་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་པར་

ཐལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། གོ་དོན་དངོས་གཞི་ནི། ཆོས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་རང་གིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་།
གཞན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

གྱིས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཆོག་འཁྲིའི་རིགས་པས་འཕུལ་ན་འཛོན་མཚམས་དཀའ་བར་འོང་རིགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་བྱུང་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིས་སོ། །ཡང་། ལམ་བདེན་ཆོས་
ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་བྱས་པ་ལ། ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་མི་སྐྱེ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏྲགས་བྱུབ་ཏེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པའི་

གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཁོ་ན་རེ། དབྱ་བཅོམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །ཟག་པ་
རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མྱེ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་
འགོག་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ལ། ལྷགས་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།

@08B ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ནི་མི་འདོད་ལ། བདེན་བཞི་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་
ལ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་སུ་བཤད་པས་

སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཁ་སྐྱལ་གྱིས་སྟོངས་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་རྟག་པས་སྟོངས་པ་སོགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
བྱས་པ་རྒྱས་སྟོངས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དགོ་འདུན་གྱིས་སྟོངས་

པ་སོགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་འོག་རྩ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ལས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་
མི་བསྐྱེབས་པའམ། གོགས་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐོགས་རྒྱུ་དཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་

ཆ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་མི་བསྐྱེབས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་དང་འགོག་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ་ཕྱིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དེ་

རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིག་པའི་གོ་སར་ཡོད་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་
གོགས་བྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཅིག་པའི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཅིག་པའི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་ལས་དེའི་གོ་ས་ན་ཡོད་པའི་ནམ་
མཁས་གོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་མོ་སོའི་བརྟགས་པས་འགོག་

པ་གང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། འགོག་པ་གཉིས་ལས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི། གཙོ་བོར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱིས་རང་གི་དགག་བྱ་ཟག་བཅས་དང་བུལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པ། ཏྲག་ཅིང་དགོ་

@09A ༄༄༅། །པའི་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡན་པའི་རྣམས་ཀྱི་ལྡན་རྫས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་དག་དང་བུལ་བའི་འགོག་པ་འང་རྫས་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱག་བསུལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དེ་ཀླན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྤངས་

པའི་འགོག་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་བྱ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། སྤང་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་རིམ་བཞིན་འགོག་
པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱད་ལ་རིམ་གྱིས་གྱུབ་པར་འདོད་དོ། །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་

འགོག་པ་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་གི་ཆོས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གིགས་བྱེད་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱབས་ལུང་
མ་བརྟན་གྱི་རྩལ་སྤྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་དགག་བྱའི་

གཞི་ལ་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་འཛོག་ལ། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་བྱེད་བྱས་སྐྱེ་བའི་བྱབ་མཐས་བརྟགས་པའོ། །འདི་ལ་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་དུ། དེ་
ཡང་། དཔེར་ན་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་ལམ་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་

པ་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ལྷག་མ་ལྡེད་དང་། ཆོས་གྱི་རྩེས་འབྲང་གི་ལམ་ཡང་བརྟགས་མིན་ཐོབ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལན་གཉིས་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །རྒྱག་བསྐྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པའི་ཆོ་དེ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་

ལ་དཔགས་ན། ལྷགས་འདིར་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་ན་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་ལྡེད་འོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་པའི་
རྩེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་རྩེས་འབྲང་

གི་མཐོང་ལམ་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་བརྟུལ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྒྲོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་

@09B ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟགས་
མིན་ཐོབ་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན། དེ་འབྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་དགག་བྱའི་

གཞིར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་རྣམས་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དམ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དེ་

ཁའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། དེ་འབྲའི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལམ་
ཐོབ་པར་འདོད་དམ། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ཐོབ་པ་དང་། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཞི་མཐུན་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ན་འགལ་མེད་ཀྱི་ལན་ཇི་ལྟར་
འདེབས་ཞེ་ན། འདི་རྣམས་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པའི་སྒྲོན་དུ་སྒྲུང་བས་རིགས་པ་

དང་མི་འགལ་བའི་ལན་ཇི་བཞིན་ཐེབས་པར་དགའ་ནའང་། གནས་སྐབས་རྩོད་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་འཛིན་བདེ་བར་བྱེད་ན། དེ་འབྲའི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དེས་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་ལ་

བརྟགས་མིན་ཐོབ་ཀྱང་། དེས་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་
མེད་པར་འདོད་ན་ལེགས་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཛོག་དགའ་

བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་འབྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་དགག་བྱའི་གཞི་མེད་པར་ཐལ། འདོད་བྱས་པ་ལ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྡེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་

@10A ༄། རྒྱུ་འབྲུང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ། དེ་འདྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་དགག་བྱའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་བོ། འོ་ན་དེ་འདྲའི་དགག་
བྱའི་གཞི་ལ་གང་འཇོག་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྗེའི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་དད་པའི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དེ་
འདྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་

ལམ་མ་འོངས་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དད་པའི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་དེ་འདྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞི་
དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྟགས་མ་བྱུང་

སྟེ། དེ་འདྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་དགག་བྱའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་བསམ་ནས་ངན་འགོ་བ་ལ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་
པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་དེ་འདྲའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ་

ཡང་ངན་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཞིག་ནི་འཛོག་མི་རིགས་ཏེ། ངན་འགྲོའི་གང་ཟག་མ་འོངས་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོ་བ་རང་ལ་གནས་དགོས་
པ་སོགས་ཐ་ཆད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་

ན་འདིའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་དགག་བྱའི་གཞི་ལ་ངན་འགྲོའི་གང་ཟག་མེད་ན། གཞན་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅིན་འཛོག་ཏུ་ཡོད་དེ། ངན་འགྲོའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཆོར་འདྲའི་ཕུང་པོ་མ་འོངས་མི་སྤྱི་
བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཛོག་གུང་དེ་འདྲ་

བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ངན་འགྲོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་འོངས་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཨི་ཡོད་ཟེར་ན་ཡོད་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདོད་ན་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་འཛོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་རིག་པས་སྒྲུབ་ན་ཤེས་སོ།། ཕྱི་སྐབས་

@10B འདོར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ་ལུ་བཞི་རྩི་བའི། དང་འོ་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པ་ནི། ཟག་
བཅས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པ་ནི། ཟག་མེད་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཟག་བཅས་
མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

པ་ནི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐྱེ་བས་མ་བྱབ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོབ་དང་ཕྱི་ཐོབ་ལ་ཡང་མུ་བཞི་སྟེ།

གཞི་དེ་ལ་བརྟགས་འགོག་སྟོན་ལ་ཐོབ་ཅིང་བརྟགས་མིན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ནི། དད་མོས་པས་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཆོ་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་པ་
སྟིང་པའི་ཕྱིར་བརྟགས་མིན་མ་ཐོབ་ལ། སྤྲང་དབང་པོ་རྣམས་པོར་འཕོས་པའི་ཆོ་བརྟགས་

མིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་ལ་བརྟགས་མིན་སྟོན་ལ་ཐོབ་ཅིང་བརྟགས་འགོག་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ནི། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ངན་འགྲོའི་ཕུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ངན་འགྲོའི་ཕུང་པོ་ལ་
བརྟགས་མིན་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟགས་འགོག་མ་ཐོབ་སྟེ། བརྟགས་འགོག་སྒྲོམ་ལམ་

ཐོབ་པ་ན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། མཐོང་ཐོབ་པས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་ལ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཆོ་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་དང་
བརྟགས་མིན་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལས་

གཞན་པ་མང་དུ་མཆིས་སོ།། མེ འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་གྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་བསྟེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་
དབྱེན་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་བོ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།

@11A ལྟོ། །འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྟུན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྔར་འདུ་སྟེ། དེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གཞི་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་

རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབྱེན། བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་ནས་འཛོག་

ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་བ་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་བ་དེ་རྣ་བའི་དབང་པོ་སོགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འང་ཉིན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་

གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེའི་ནང་གི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་རུང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པར་ཕྱིན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་ལ་རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས།

དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཉི་རེ་རེ་ནས་མ་བཞུགས་ལ། དབྱིབས་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱལ་ལེ་བ་ཞེས་པ་དབྱིབས་མཉམ་ཞིང་ངོས་ཡངས་པ་དང་། ཕྱལ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱིབས་མི་མཉམ་ཞིང་ངོས་

དོག་པ་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བྱེད་བྲག་སྐྱབས། ཁ་དོག་རྩ་ཡོད་ལ་དབྱིབས་སུ་མེད་པ་རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་དང་། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་མ་དང་། སྒྲུང་མུན་གྱི་ཁ་དོག་སྟེ་བརྒྱད་དང་། དབྱིབས་སུ་ཡོད་ལ་ཁ་དོག་རྩ་མེད་པ། ལྕམ་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྕམ་གྱི་ལས་

རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ལྟ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་ཁ་དོག་གི་རྩལ་གྱི་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་
གྱི་བཏགས་ནས་འཛོག་པ་ལས་དབྱིབས་རྩལ་སྲུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་མ་ཡིན་པའི་

@11B དབྱིབས་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །འདི་དག་ལ་དོགས་པ་གཅོད་རྒྱ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྐྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབྱེན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟིན་པའི་འབྲུང་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་གཉིས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་སེམས་

ཅན་ཏུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བཞི། དེ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྟན་མི་སྟན་གཉིས་རེ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་བའི་བྱུང་པར་ནི། སྐྱེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
འབྲུང་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཏུ་སྟོན་མི་སྟོན་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་རྒྱ་

ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། སྐྱ་ལ་ཟིན་པའི་སྐྱ་དང་། མ་ཟིན་པའི་སྐྱ་གཉིས་སྲུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་ཡིན་ན་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མ་ཟིན་པའི་ཁམས་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་

བྱང་དང་། སྐྱ་དང་དགུ་པོ་མ་ཟིན་པའི་ཁམས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། མ་ཟིན་དགུ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྒྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇ་རྡོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་དབྱེན་དྲུག་ཡོད་དེ། མངར་སྐྱར་གཉིས། ལན་ཚྭ་དང་ཚ་བ་གཉིས། ཁ་བ་དང་བསྐྱ་བ་གཉིས་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇ་རྡོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། ཇི་ཞིམ་པ་དང་ང་བ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇ་རེག་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
དབྱེན་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རི་རེག་བྱ་འབྱུང་བ་བཞི། འབྲས་བུ་རི་རེག་བྱ་འཇམ་རྩལ་

གཉིས། ལྷི་ཡང་གཉིས། གང་བ་དང་། བཀེས་སྒྲོམ་གསུམ་སྟེ་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། འོན་བྱེ་སྒྲིའི་ལྷགས་ལ། དཀར་པོ་བྱ་བཞི་པ་ལྟ་
བྱ་ཁ་དོག་རྩུ་ཡོད་དམ། དབྱིབས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་ཁ་དོག་

རྩུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་ཁ་དོག་རྩུ་མེད་པར་ཐལ། དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱལ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ལྟ་ མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། བྱེ་བྲག་རྩུ་སྐྱ་བས་
ཁ་དོག་རྩུ་ཡོད་ལ་དབྱིབས་སུ་མེད་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་དང་། ཞེས་

@12A ༄། །གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྩ་བའི་ཁ་དོག་རྫས་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་དབྱིབས་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་
འདྲ་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བསྡུ་གངས་ངེས། སྤྱ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་

འཛོག་ཚུལ་མཐའ་དག་རྫས་སྤྱི་དང་། ཉིས་མགོ་སྤངས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། བསྡུས་རའི་སྒོ་གསར་བ་བཞིན་དུ་རྫས་སྤྱི་དང་། ཉིས་མགོ་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་གནས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དབྱིབས་སུ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲུ་བཞིར་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་གཞི་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བདག་པོའི་སྐྱ་སྐྱར་མ་སྐྱར་དང་། རྩོད་
གཞི་ཉིས་མགོ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ལགས་པར་བྱེད་གོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྩོད་གཞི་ལ་བདག་

པོའི་སྐྱ་མ་སྐྱར་བ་དཀར་པོ་གྲུ་བཞི་ཆོས་ཅན། ལྟ་བུ་ཟེར་ན་ནི། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས་ཆར་སྒྲོམ་པའི་རྩོད་གཞི་ཉིས་མགོ་ཡིན་པས་སྐྱབས་འདི་དག་དུ་རྩོད་པའི་འོས་མིན་ཏེ། ཀ་བ་བུམ་པ་
ཆོས་ཅན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་པོའི་སྐྱ་སྐྱར་ཏེ། དཀར་པོ་གྲུ་བཞི་པ་ཆོས་ཅན་ཟེར་ན།

བྱུང་གཞི་དཀར་པོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ལས། བྱུང་ཆོས་དབྱིབས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་རིགས་པས་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་དབྱིབས་སུ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དཀར་པོ་གྲུ་བཞི་པ་
ཆོས་ཅན། དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དབྱིབས་སུ་གྲུ་བཞི་པར་ཡོད་པའི་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། གྲུ་

བཞི་པ་དབྱིབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། འོན། སའི་དགྲིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། དབྱིབས་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ལ་
སྒྲུང་དུ་རུང་བར་ཐལ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།

རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་རིགས་པས་སྒྲུབ་ན་ནང་འགལ་དང་།
འཛོག་མཚམས་དཀར་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཚོད་འདུག་ཀྱང་མང་བར་འབྱུར་བས་མ་

@12B སྒྲོས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག ། སྤྱི་རོ་རིག་བྱ་རྣམས་ཚང་བ་ཡོད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། འདོད་ན་དེ་རྣམས་རྗེས་དང་གོ་ས་ཕན་
ཚུན་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲིས་པར་ཡོད་དམ། ཕན་ཚུན་བྱུང་མཉམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།

བྱ་རམ་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྩལ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་རོ་དང་རེག་བྱ་སོགས་གྱི་རྩལ་ཀྱང་ཡོད་ལ། རོ་དང་རེག་བྱ་སྟོང་འབྱར་གྱི་རྩལ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྩལ་
ཀྱང་འཛོག་པ་ལས་རྗེས་དང་གོ་ས་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པ་འཛོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྩལ་སྤངས་ནས་རོ་དང་རེག་བྱ་སྟོང་བ་དང་། རོ་དང་རེག་བྱའི་རྩལ་སྤངས་ནས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་
དེ། རྩལ་རྗེས་དེ་དག་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་གཅིག་གི་གཅིག་རྟགས་ནས་གཟུགས་

ཅན་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐོགས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྩལ་རྗེས་བརྒྱད་ཅིས་པའང་
རང་རང་གི་གོ་སར་རྩིབས་མ་གཞིབས་ནས་གནས་པར་འདོད་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་དང་འགལ་

བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་ལུགས་དང་པོ་ལྟར་དེ་དག་རྗེས་དང་གོ་ས་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པ་ནི་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐོགས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུང་རིགས་
གྱི་གནོད་པ་དེ་དག་ངེས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྩལ་སྤངས་ནས་རོ་དང་རེག་བྱ་

མྱོང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ལྷ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་མྱོང་བའི་ཆོ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རིག་བྱ་སོགས་མི་མྱོང་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་ཆོ་རོ་དང་རིག་བྱ་སོགས་མི་མྱོང་བ་དེ་རྒྱལ་རྒྱས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།

བྱ་རམ་གྱི་རིག་བྱའི་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་དེ་དང་གོ་ས་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་བྱ་རམ་གྱི་རིག་རྩལ་ཕྱ་མོ་བསགས་པའི་གོང་བྱའི་ཚོགས་པ་
ན་ཡང་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་གྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱ་དང་སྒྲའི་

@13A ༄། །དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྩལ་ཤུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་གོ་ས་མེད་འདབས་འབྱར་དུ་གནས་པའི་ཆོ་རྒྱུང་བ་དང་། དེ་དང་ལྷེ་དབང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྩལ་ཤུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་གོ་ས་མེད་འདབས་འབྱར་དུ་གནས་པའི་ཆོ་རྒྱུང་བ་སོགས་མེད་པར་འདོད་།

དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁམ་ཟས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སོགས་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། ཡང་བྱ་རམ་གྱི་རིག་བྱའི་རྩལ་རྣམས་སྤྱོད་གཅིག་གི་
ཆོགས་པ་ན་དེ་དང་གོ་ས་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་གྱི་རྩལ་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་

གོ་ས་སོ་སོ་ནས་བྱུང་པས་ན། བྱ་རམ་གྱི་བསགས་རྩལ་ལྷ་མོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དྲི་རོ་སོགས་རྩལ་རྩལ་ལྷ་མོ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་གོ་ས་གཤོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་འདྲོད་བྱས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་
རྣམས་བསགས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱ་ཁལ་གཅིག་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་དྲི་རོ་སོགས་གྱི་

གོང་བྱ་ཡང་དེ་དང་གོ་ས་མཉམ་པ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་གཤོང་བར་ཐལ། ཟེར་ན་དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱ་ཁལ་གཅིག་ཙམ་གྱི་གོ་སར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་རྩལ་རྣམས་
ཆ་མཉམ་དུ་བསགས་པ་བསྡེམས་པས་བྱ་རམ་གྱི་ཁལ་གཅིག་ཙམ་བྱུང་བ་

ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཁལ་གཅིག་ཙམ་རེ་ལོངས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གོ་སར་དེ་དང་ཆེ་རྒྱང་མཉམ་པའི་རྩལ་རྩལ་གཞན་གྱི་གོང་བྱ་བདུན་བརྒྱད་མེད་པ་མངོན་སུམ་
གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་འདྲོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་

ཅིང་། གཞུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་དང་བཀྲིས་སྒྲོམ་སོགས་མེད། གཞུགས་མེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལྔ་ཡང་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ན་མེད་
དོ། །ཡུལ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། གཞུགས་འགའ་ཞིག་མང་པོས་

རྣམ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཟ་འོག་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཟུགས་དུ་མས་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡང་འགའ་ཞིག་གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ།
དུང་གི་གཟུགས་གཅིག་གིས་སྐྱེས་བུ་དུ་མའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་

@13B ཡིན་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དང་། དུ་མས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤེས་པར་སྒྲུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡུལ་མཐའ་མ་གསུམ་ནི་དབང་པོ་དང་འཕྲད་ནས་འཛིན་
དགོས་པར་གསུངས་པས་ཡུལ་གཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །

༥ གཡང་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་ཡིངས་
པ་དང་སེམས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་

གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། རོ་བོའི་བྱེད་པར་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པར་སྒྲུ་ལ་ལས་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་འབྲལ་བ་དང་། རྒྱུའི་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱར་
བྱས་པའི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སེམས་

མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། ལྷགས་གཞན་ལ་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཕྱག་དང་འགོག་
པའི་སྟོམས་འཕྱག་གཉིས། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་གསུམ་དུ་ངེས་

ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་འབྱུང་བའི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྟོམས་འཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེད་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ལ། སྟོམས་འཕྱག་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བསམ་པར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དངོས་ཡོད་མེད་
ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པ་ནི་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་

དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ། ། ཨྱ འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབྱེ་ན་
བཞི་ཡོད་དེ། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་གི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་

@14A ཨྲ། །བས་འབྱུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་རིག་པའི་འཕུལ་མཚམས་འཇུག་ལུགས་གོང་དུ་བཀོད་པས་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་
པོ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་

ཞེས་སུ་འདོད་དོ། ། ༥ ཚོར་བ་སྤྱོད་བའོ་འདུ་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོར་བ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་
སེམས་བྱང་ཡིན་ལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བདེ་

བ་ལ་ཡིད་བདེ་དང་། སྤྱག་བསུལ་ལ་ཡིད་མི་བདེར་བྱེ་ན་ལྔ། ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས་སམ། ཡང་ན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་
པ་སྟེ་དུག་གོ། ། ༧འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སེམས་

བྱང་སྟེ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེན་པོ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཅེས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་གཉིས། ཉེན་གྱི་
སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་འདུ་ཤེས་ཚོགས་དུག ། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་འདོད་པའི་འདུ་

ཤེས་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་གསུམ་མོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་མཚན་མར་འཛིན་
ལུགས་དང་། དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱད་པར་འབྱེད་ལུགས་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་།

ཡང་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲིལ་ལ། སློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱི་བར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་གཞུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་དེ། དེ་ཡང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཅིག་
གམ་ཐ་དད་ཅིན། རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཡུལ་མཐོང་།

@14B ལྟུང་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་། སེམས་བྱུང་གིས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། སྐབས་འདིའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་
པར་ཞེས་པ་ནི་བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཚོས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱད་གཞི་བྱམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་།

བྱད་ཆོས་མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ལ་བྱད་པར་ཞེས་བཅོད་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་བསྐྱེས་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་རམ་བྱད་
པར་རམ་བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་ཆང་སྟེ། བུམ་པའི་ཆུ་བྱད་གཞིར་བཟུང་ན། དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་

སོགས་བྱད་ཆོས་དང་། དེའི་ཁ་དོག་བྱད་གཞིར་བཟུང་ན། དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་བྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ས་རྩལ་ཤ་རབ་སོགས་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་
དེ་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་སོ་སོར་འབྱེད་དུ་མེད་ལ།

གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱིས་དོན་དེའི་ངོ་བོ་འམ་བྱད་གཞི་མ་གཏོགས་བྱད་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། སེམས་བྱུང་གིས་བྱད་པར་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་པན་ཚུན་མཚུངས་

ལྡན་ནམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཆར་གྱིས་དོན་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་མཐོང་བ་དང་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་བྱད་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་དོན་དེའི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཀྱང་བྱད་

པར་ནི་གཞན་སེམས་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཛིན། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་དེའི་བྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཀྱང་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛིན་པ་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱི་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་རྟུལ་

ཕྱ་རབ་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ། བྱུང་མཐའ་གོང་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས། རྟུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྒྱར་བ་ན། །ཕྱ་རབ་རྟུལ་ཆ་རྟུག་དུ་འགྱུར། །རྟུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྟུལ་ཕྱན་ཙམ་
དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབས་ཏེ།

@15A ༄༄༅། །གཞི་བྱུང་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲིན་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཆ་བཅས་ཡིན་
དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆ་བཅས་བྱུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེའི་སྟོན་གང་གིས་སྟོང་མཁས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གསུམ་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་བཅས་པ་
ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་

བཞག་པ་ཡིན་ནོ།༥ རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་རྣམ་རིག་པ། ཁེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་ཏུ་
ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདུན་དུ་འང་ཡོད་དེ། དྲུག་པོ་དེའི་སྟངས་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཇི་ལྟར་འཛོག་
ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་ཀྱང་། དེ་དྲུག་

པོ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཏགས་ནས་བཞག་པའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱེན་རྟེན་མིག་
དབང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ལ། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་མེད་

དམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དེའི་རྟེན་དུ་བཞག་པའོ། །ཡང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། འདས་མ་ཐག་
པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཛོག་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་སྤྱིར་

ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཁམས་བདུན་དུ་སྟེན་པའི་ནང་ཆོད་ཀྱི་ཡིད་ཁམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོད་ཀྱི་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་འཛོག་གི། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་

@15B མི་འཛོག་པའི་སྤྱིར། འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་སྟོས་པས། དེ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མཐི་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་

ལོན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མཐི་རྟེན་ཆོད་ཀྱི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འཇུག་སེམས་དང་ལྡང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་ཆོད་པས་འཇུག་སེམས་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཀྱང་ལྡང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ་བྱས་པ་ལ། འོན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སོགས་ཟེར་ན།

འདིར་ཁམས་བཙུག་གི་བསྐྱེད་ལ་དང་། གངས་ངེས་བཤད་པ་འདི་དག་རྩལ་སྤྱི་དང་ཉིས་མགོ་སོགས་སྤངས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན་ཞེས་
བསྐྱེད་པ་ནས་ཚུད་གཞིར་འགོད་ན་ཉིས་མགོ་དང་མཚུངས་པས་གཞུང་ཆེན་པོའི་

དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཚུད་བྱའི་གནས་མིན་པ་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལན་བྱ་བའི་འོས་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་ལ་སློན་པ་དག་གིས་ནན་གྱིས་འདི་ན་དེ་དང་མཐུན་
པའི་ལན་གྱང་འདེབས་ཆོག་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་དེ་ཁམས་བཙུག་པོ་གང་རུང་

ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་བྱ་བ་ན་ཆོས་ཁམས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཙུག་གི་ནང་ནས་
ཆོས་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁམས་བཙུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག།

ཆོས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱལ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཙུག་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁམས་བཙུག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
ཡང་མ་བྱལ་ཅེས་ལན་འདེབས་རིགས་ཏེ། ཁམས་བཙུག་

@16A ཨྲ། །བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་སོགས་ཡིན་ཞེས་བཟོད་ན། གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སེམས་ཁམས་བདུན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་ཆོས་
ཁམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་གཞུང་དོན་དང་འགལ་བ་

ལྟར་སྒྲུང་བས་ལུང་གི་ཆར་མང་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་ལ། འདི་ལྟར་བཟོད་ན་གཞུང་དོན་དང་མི་འགལ་ཞིང་། སྐབ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མོངས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཨྤ ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ནས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་དུ།

གཞུགས་ཕུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ཚུལ་དང་། ཁམས་མང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྒྲོང་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་དང་བཤད་
པའི་གོ་རིམ། བསྟུ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས། ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་ལ་སོགས་

པ་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འབྲེལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་ཤེས་སྤྲོ་ཞིང་། འདི་རྣམས་ལ་དོགས་པ་དང་ཁས་ལེན་མི་བདེ་བ་སོགས་ཆེར་མ་མཆིས་པས་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་སྒྲོས་
སོ། ། ཨྤ བུ་ག་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་མཁའི་

ཁམས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་བས། སྟོང་དང་སྐར་ཁྲུངས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་གཞུ་བྱ་ཉིན་མོ་སྤང་བ་དང་། མཚན་མོ་སྤྲོད་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་

བྱ་གཞིས་པ་མཚན་གཞིར་བབྱང་བ་ལས་དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ནང་དང་། ཁང་པ་དང་བུམ་ནང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་དང་། ཕྱི་རོལ་བར་སྤང་གི་སྟོང་ཆ་སོགས་མིག་ངོར་སྤང་བ་དང་།
སྤྲོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བའི་སྟོང་ཆ་མཐའ་དག་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འཛོག་པར་

སྤང་ལ། སྤྲགས་གསར་རྟིང་གི་ཆོ་བསྲིང་བའི་གདམས་པ་སོགས་དང་། སྤྲ་གཞུང་དང་། ཕྱིས་གཞུང་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ལྷར་བྱེ་སྟེ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་འདོད་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། གནམ་དང་། བར་སྤང་གི་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ་སོགས་

@16B དང་འཛོག་ཚུལ་མཐུན་པར་སྤང་ལ། དེའི་བསམ་དོན་ནི། སྟོང་ཆ་དེ་དག་གིས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་
ཀྱང་མིག་ངོར་འཆར་བའི་ཆོ་སྤང་བ་དང་སྤྲོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསམ་ནས་ནམ་མཁའི་

ཁམས་ཞེས་འདུས་བྱས་གཟུགས་ཅན་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན། བྱ་ག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཆ་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སྒྲོར་མོ། བྱ་བཞི། ཟུར་གསུམ་
སོགས་གང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ནང་གི་སྟོང་ཆ་ཡང་སྒྲོར་མོ་དང་། བྱ་བཞི་སོགས་

ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གང་རུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། བུམ་པ་རྩས་སྟོངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་སོགས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བར་ཡང་འཛིག་དགོས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་དང་།

བྱི་བྲག་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་དོན་ལ་གནས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྟོད་དང་སྐར་ཁུང་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཆ་དང་། ཕྱི་རོལ་བར་སྒྲུང་གི་སྟོང་ཆ་སོགས་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་རང་

གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་བར་ཐལ། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གོ་སར་སྒྲུང་བ་དང་མུན་པ་སོགས་ཀྱང་འཕྱག་ཏུ་མི་
རུང་ཞིང་། འགྲོ་འང་སོགས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་ཐོགས་བཅས་

གྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ། སྟོང་ཆ་དེ་དག་ཉིད་སྤང་བ་དང་། ལུན་པ་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སྟོང་རྒྱུ་ལྟར་
སོགས་གྱི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉིན་མོ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ཉིན་མོ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་གོ་སར་ལུན་པ་མི་འཇུག་པར་
ཐལ། བྱོད་སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤང་བའི་གོ་སར་ལུན་

@17A ༄༄༅། །པ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་གོ་སར་ལུན་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚན་མོ་ལུན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཁས་
གླངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིན་མོ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ།

དེ་འདྲའི་སྟོང་ཆ་དེ་སྤང་ལུན་གཉིས་གྱི་རྩིས་སྟེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུ་ལྟར་དང་བར་སྤང་སོགས་གྱི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤང་བ་དང་འཕྲད་ན་སྤང་བ་དང་། ལུན་པ་དང་འཕྲད་ན་ལུན་
པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དང་། སྟོན་

མེ་སྟོགས་ཀྱི་འོད་ཤར་ན་ཡང་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ན། སྟོང་ཆ་དེ་དག་གི་གོ་སར་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དཀར་པོ་དམར་པོ་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ན་ཡང་དེ་དང་དེར་
འགྱུར་བ་དང་། དབྱིབས་བྱ་བཞི་བྱུང་པོ་བྱུར་གསུམ་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ན་ཡང་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་

དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ན། བར་སྒྲུང་སྟོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་དེ་དག་གི་གོ་སར། འཇཉ་དང་། སྤྲིན་དང་། སྟོག་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་ཡང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་དག་
གི་གོ་སར་ས་རྩོམ་བྲག་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་པས་

ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོན་ཞིན། བར་སྒྲུང་སྟོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གོ་སར་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་དང་། འཇཉ་སྤྲིན་སྟོག་དང་ས་རྩོམ་བྲག་
སྟོགས་འབྱུང་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། བྱོད་དང་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་པན་ཚུན་གོ་ས་འགོག་ཉུང་ཀྱི་རྩལ་རྩལ་

སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་སྒྲུང་མུན་གང་རུང་གི་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཅན་གཞན་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྩལ་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ་ཙུ་བའི་དམ་བཅའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སྤྲོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་ལྟར་ན། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་སྒྲུང་མུན་

གང་རུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་ཆོག་སྟེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ན་སྒྲུང་མཁའ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་། སྒྲུང་མཁའ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་སྟེ། བྱ་ག་དང་བར་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཆ་ལ་འཆར་བའི་སྒྲུང་མཁའ་

@17B རྣམས་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་པ་ལས། ཕྱི་ག་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་ཤར་བའི་སྒྲུང་མཁའ་རྣམས་རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་དག་
ཀྱང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་ཆོག་སྟེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྒྲུང་མཁའ་གང་རུང་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན། གཟུགས་ཅན་

གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་སྒྲུང་མཁའ་ཤར་བའི་ཆོ། དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་རིགས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་བྱ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བྱུང་པས་བྱུང་པར་དོན་གྱིས་ཁས་

ལེན་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལོགས་སུ་འཛོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་ནང་གི་སྟོང་པ་དེས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་
བའི་གོ་འབྱེད་དམ་མི་འབྱེད། མི་འབྱེད་ན་བྱམ་ནང་དུ་ཆུ་སོགས་སྒྲུགས་པའི་ཆོ་སྟོང་པ་དེ་ཁའི་གོ་སར་སྒྲུགས་མི་

རྒྱལ་པར་ཐལ། གོ་འབྱེད་ན། བུམ་པ་རྩུ་བཀང་བའི་ཆོ། བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་དེ་རྩུ་དེ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་དམ། འགག་པར་འདོད། འགག་པར་འདོད་ན་གོ་འབྱེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། རང་གི་
གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་བྱུང་བའི་ཆོ་རང་ཉིད་འགག་དགོས་ན་གོ་འབྱེད་པའི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་

ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁས་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པའི་དོན་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་ན་དེའི་གོ་སར་ནམ་མཁས་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་རྩུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟ་མིན་ན། རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཞུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྩིག་པའི་གོ་སར་ཀ་བ་དང་

བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་ཅན་གཞན་བྱུང་བའི་ཆོ་རྩིག་པ་འགག་ཀྱང་གོ་འབྱེད་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པ་རྩུ་བཀང་བའི་ཆོ། བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་དེ་རྩུ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་
ཡོད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན་སྟོང་པ་དེ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཞུགས་

ཅན་གཉིས་པ་གཞན་བྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་ཅན་རྣམས་པན་རྩུན་གོ་ས་འགོག་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་རྩུ་ལ་འདི་དག་མི་འཐད་པའི་དབང་གིས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉིན་གྱིས་ཀྱང་ལོ་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་གསུངས་པར་སྒྲུང་དོ། ། སྟེ དེས་ན་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་

@18A ༄། །དངོས་ནི། མདོ་སྡེ་པས། སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་སུ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཐོགས་མེད་ཉི་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
འདོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཏེ། བྱ་ག་དང་། བར་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

མཁའ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་དག་ལ་སྤང་ཐུན་སོགས་ཤར་བའི་ཆོ་སྟོང་བ་དེས་སྤང་ཐུན་སོགས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཤར་བ་ལས་སྟོང་པ་དེ་སྤང་ཐུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་གལ་
ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱམ་པ་རྩས་གང་བའི་ཆོ་བྱམ་ནང་གི་སྟོང་པ་དེ་རྩའི་རང་བཞིན་

དུ་སོང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དགོ་འདུན་གྱིས་གང་བའི་ཆོ་ཁང་པའི་སྟོང་ཆ་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་སོགས་སུ་འདོད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་བྱེ་བྲག་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་ཤིང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ན་ནམ་

མཁའི་ཁམས་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྲབ་པ་འདྲ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཉི་འཁོར་བའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ན། བྱ་ག་དང་། བར་སྤང་གི་ནམ་མཁའ་སོགས་སྟོང་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནམ་
མཁའི་ཁམས་སུ་འཛོག་པ་ལས། གཟུགས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་

མཁའ་མཐའ་དག་ནམ་ཁའི་ཁམས་སུ་འཛོག་པ་ནི་མིན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། འཛོག་ཚུལ་སྒྲིལ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། མཐུན་ནམ་སྒྲིལ་ཡང་མཁའ་པ་ནམས་ཀྱིས་ད་དུང་དཔུང་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། ༧ དེ་ལ་ཁོ་

ན་རེ། འོ་ན་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བུམ་པ་རྩས་གང་བའི་ཆོ། བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་དེ་ཚུལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་བྱུང་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་
སྟོ་ཕྱི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་རྩས་གང་བའི་ཆོ་ན་ཡང་བུམ་ནང་གི་སྟོང་ཆ་

མ་འགག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། བུམ་པ་རྩས་གང་བའི་ཆོ་ན་ཡང་བུམ་པ་སྟོང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བུམ་ནང་གི་སྟོང་ཆ་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
བུམ་པ་རྩས་གང་བའི་ཆོ་མིག་ངོར་བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་འགགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལས།

@18B དོན་ལ་མ་འགག་པར་ཚུལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་སྟོང་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐ་སྐད་ནི་རྩ་སོགས་བཅུད་ཀྱིས་སྟོང་ས་མི་སྟོང་ས་ལ་བྱེད་པས་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་
འབྲུལ་གཞི་ནི། བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་ཞེས་པ་བུམ་པ་རྩ་སོགས་བཅུད་ཀྱིས་སྟོང་ས་པ་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ལས།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བྱམ་པའི་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པ་འོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་རྩུས་སྟོངས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། བྱམ་པ་སྟོང་པ་འདུས་
བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། ཟེར་ན་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་སོ། །མི་འཐད་ན། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ་བྱམ་པ་སྟོང་

པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་སྟོང་པ་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་རྩུས་གང་བ་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཡིན་ན་གང་བ་དང་། སྟོང་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་ནང་གི་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་ནང་གི་སྟོང་

པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་སྟོང་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱམ་པ་སྟོང་པ་རེག་བྱའི་སྒྲི་མཆེད་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་འདོད་ལ། བྱམ་པ་
སྟོང་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་དུ། ཁ་དོག་དབྱིབས་

ལས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར། བྱམ་པ་སྟོང་པའི་ནང་གི་དབྱིབས་མཐོང་བ་ལ་བྱམ་པ་སྟོང་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་ལས། དོན་ལ། བྱམ་པ་སྟོང་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། བྱམ་པ་
སྟོང་པ་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་འདི་དག་ལ་རིག་པའི་ཞིབ་ཆ་

འབྱེད་རྒྱུ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་ཡི་གས་འཛིགས་པས་མ་སྒྲིམ་སོ། ། རེ་ན་གོང་གི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་དེ་དག་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དེ་ཁའི་གྲུབ་མཐའ་གཞིར་བཞག་ན་
འགལ་མེད་གྱི་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། རིག་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པ་དགའ་

ནའང་འགལ་མེད་གྱི་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་ནི་ཡོད་དེ། བྱ་ག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་ཐལ། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་
བཅས་གྱི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གོ་

@19A ལྟ། །སར་སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་ཡང་འཇུག་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲུབ་ཏེ། སྟོང་ཆ་དེ་ག་སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་གང་རུང་གི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། བར་སྤང་སོགས་གྱི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། བྱེད་གྱི་གོ་སར་འགྲོ་འོང་སོགས་

ཐོགས་མེད་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། ཉི་ཟླ། འཇའ་སྤྱིན་སོགས་གཞུགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུང་མི་རུས་པར་ཐལ། བྱེད་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
བར་སྤང་སོགས་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་སྤང་ཐུན་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཞུགས་ཅན་

དང་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལས། ས་རྩོམ་གྱི་ལྷ་ལྷ་བུའི་གདོས་བཅས་ཀྱི་གོང་བུར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་གཟུགས་དང་འཇའ་སྟོན་
སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལ། དེའི་ཆོ་ཐ་མལ་པའི་

མིག་ངོར་སྟོང་པ་དེ་གའི་གོ་སར་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་ཆོ་སྒྲུང་གི་སྟོང་པའི་གོ་ས་དེ་འགག་ནས་གཟུགས་ཅན་གཞན་ཀྱི་གོ་སར་
སོང་བ་ཡིན་པས་ན། གོ་ས་འགོག་ཉུང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཉིས་པ་

བྱུང་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོཞེས་ལན་འདེབས་ལ། རིགས་པ་འདིས་བུམ་ནང་གི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡང་། བྱ་ག་དང་བར་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། བྲོད་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་
དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉིན་མོ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། ཉིན་མཚན་སོགས་ཀྱི་བྲུད་པར་

མ་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་ཆད་སྒྲུང་ཐུན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སྟེང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བར་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ཆོས་ཅན། །བྲོད་སྒྲུང་བ་དང་འཕྲད་ན་སྒྲུང་བ་དང་། ཐུན་པ་དང་འཕྲད་ན་ཐུན་
པར་འགྱུར་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཉི་ཟླ་སྟོན་མེ་སོགས་ཀྱི་འོད་ཤར་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་

བར་ཐལ། ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་དེ་དག་སྤང་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ཆ་དེ་ལ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་རྒྱུ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན་ཡང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟེར་ན།
གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་དབྱིབས་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཆ་དེ་གའི་དབྱིབས་ལ་བསམ་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་

@19B དེ་སྟོང་ཆ་དེ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན་ཡང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་
སྟོང་ཆ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྩལ་རྣམས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བྱུང་བ་ན་སྟོང་ཆ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་

འདེབས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྟོང་ཆ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་སྤང་སྤྱན་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་དུ་རུང་ལ། གཟུགས་སྤང་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་རིགས་པ་ནང་འགལ་ཡིན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་
ཚུལ་གྱི་རྩ་བའི་ཁས་ལེན་དང་བསྟན་ཆོ་ལན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཡང་། སྤང་སྤྱན་གང་རུང་དང་ནམ་

མཁའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར། བྱ་ག་དང་བཀོད་པ་ལྟར། བྱ་ག་དང་བར་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ལ་ཡོད་པའི་སྤང་སྤྱན་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཡིན་ལ། ཕྱིག་པ་སོགས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤར་བའི་སྤང་སྤྱན་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་

ཡོད་ཅིན། ཡོད་དེ། བར་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ལ་ཤར་བའི་སྒྲུང་མུན་ནི་སྟོང་ཆ་དེ་དང་འབྲེས་པ་ལམ། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་ཤར་བ་ནི་དེ་དག་དང་མ་འབྲེས་
པར་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་ལོ། །ཡང་དེ་ལྟར་ན། སྟོང་པ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་

འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་སྟེ་དང་སྟོང་ཆ་དེ་དག་ལ་གོ་འབྲེད་བྱེད་ནམ་མཁའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ནི་མ་ཤེས་ལ། མིག་ངོར་སྒྲུང་མུན་ལས་གཞན་པའི་
གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་སྟོང་ས་པའི་ཆ་ཞིག་སྒྲུང་བ་ན། དེ་ག་ནམ་མཁའ་འམ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་

འདུག་སྟུང་དུ་འཇིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟུན་པ་ན་སྒྲུང་མུན་གང་རུང་གི་ཆ་ཞིག་ལས་མཐོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་ཏྲགས་སུ་བཞོད་ནས། ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་ཡང་སྒྲུང་མུན་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངས་
སམ་སྟུང་དུ་འཇིན་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཁས་སྒྲུང་ས་པའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་འདི་མདོ་སྡེ་པ་

@20A ༄། །ལྟར་ན་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་སོ། །འདིའི་སྒྲོར་ཅུང་ཞིག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཞུང་དོན་རྩ་བ་ཆེ་བ་མིན་འདུག་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་འདོད་པ་གང་འཐད་
ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དང་། གོང་མ་ལྟར་འཐད་པར་འདོད་ན་ཡང་། འཐད་ཕྱོགས་ལ་རིགས་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་ལུགས་སོགས་གསལ་བར་འཁོད་པ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། རྩོད་པའི་སྐྱབས་ཁས་ལེན་འཇིན་ལུགས་དང་དོན་གྱི་གོ་ལུགས་
ཞི་བ་ཆ་ཕྱ་མོ་ནས་མ་བྱེན་དངོས་འགལ་གྱི་བྱུང་མང་དུ་འབབ་པར་སྒྲུང་བས་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་པ་འོ། ། ༥ ཟག་དང་བཅས་

པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། སྐྱབས་འདིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་དུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྲིད་པ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ།

འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་སེམས་ཁམས་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཁམས་གང་རིགས་སུ་ནི་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ན་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་འདོད་དགོས་ན་གཞུང་འདིར་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་རྩལ་བཤད་པའི་

ཆོ། ཡུང་པོ་ལཱའི་ནང་ནས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་གསུམ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་
པོ་ལ་དེའི་ནང་ཆོན་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་བཤད་པ་མ་ཟད་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྟུས་པ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་དུག་
གི་ནང་ཆོན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་གོས་ལ། ཟག་བཙས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་

ཡིན་ན་ཁམས་དུག་གི་ནང་ཆོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ནི་ཁས་སྦངས་ཆོག་པ་འདྲ་སྟེ་ཡང་དཔུང་དགོས་སོ། །འདིར་ཁམས་དུག་ཅིས་པ་ནི། ས། ལ། མེ། རླུང་། རྣམ་མཁའི་
ཁམས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་དུག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་ཟག་བཙས་

@20B ཀྱིས་བྱེད་སྟེ་ལུགས་འདིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །འདིར་ཁམས་དུག་ཅིས་པ་ནི་གཙོ་བོ་སྤྱིར་པ་སྤྱི་བའི་ཁམས་ལ་བྱེད་པར་སྦང་ངོ། ། ཨྱ བསྟན་
ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་ལ། །ཐོགས་དང་བཙས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐད་པས་སུ།

ཁམས་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་ནང་ནས་གཟུགས་གྱི་ཁམས་གཅིག་པུ་ཆོས་ཅན། བསྟན་ཡོད་ཡིན་ཏེ།
མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གང་རུང་གི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་

ཅན། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བསྟན་ཡོད་གང་ཞིག །རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལྷག་མ་དགུ་
པོ་ཆོས་ཅན། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གོ་

སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་གོང་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
ཀྱང་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནམ་ཞེན་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྲན་བསགས་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྤྱིར་ཐོགས་རྩལ་ལ། སྤྱིབ་ཐོགས། ཡུལ་ཐོགས། དམིགས་ཐོགས་གསུམ་ལས། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་
འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤྱིབ་སྟེ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན།

ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་མི་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར། སྒྲིབ་ཐོགས་དང་ཡུལ་ཐོགས་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། སྒྲིབ་ཐོགས་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཐོགས་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་། སྒྲིབ་ཐོགས་ཡུལ་ཐོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། མིག་སོགས་དབང་
པོ་ལྡན་དང་། ཡུལ་ཐོགས་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་མ་ཡིན་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་།

@21A ལྟེ། །རྣམས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཁམས་རྣམས་སོ། །ཡུལ་ཐོགས་དང་དམིགས་ཐོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྡན་
ནི་ཡུལ་ཐོགས་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་ཐོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་

ཀྱང་ཡུལ་དེ་དང་དེར་དམིགས་ནས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ཐོགས་དང་། དམིགས་ཐོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཟད་དེ་དང་
དེར་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གདགས་པ་ལས། མིག་ལ་རྒྱ་དང་སྐྱམ་ལ་ཐོགས་མི་

ཐོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་དང་། མཚན་མོ་དང་ཉིན་པར་ཐོགས་མི་ཐོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་འཛོགས་སྤྱོད་པ་མ་ཟད་གཞན་དག་ཏུ་གསལ་བར་བཞོད་སྤྱང་བས་མ་བྲིས་
སོ། །ཐོགས་ཚུལ་དེ་དག་ལས་སྐབས་འདིར་ཐོགས་བཅས་ཡིན་མིན་ནི་སྒྲིབ་ཐོགས་

ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པ་ལས། དུལ་ཐོགས་དང་དམིགས་ཐོགས་སོགས་ལ་ཕྱི་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། བསྟན་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང། འོ་ན། གསུང་

རབ་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཅན། བསྟན་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག་གོ། ༥ ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་མ་གཏོགས་

པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱག་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་དང་། སེམས་ཁམས་བདུན། ཆོས་ཁམས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་
བསྟན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གའི་ཆ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག །དེ་ལ་དག་
མི་དགའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་

@21B མ་བསྟན་ཡིན་པ་བརྒྱད་ལས་ལྷག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱལ། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་

བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་བརྒྱད་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར། ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་

དེ་དག་ཉིད། གཟུགས་སྐྱ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས། འདོད་ཁམས་སུ་
གཏོགས་པའམ། འདོད་ཁམས་གྱི་སས་བསྟུས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་

གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟུང་པ་ནི་བཅུ་བཞི་ལས་མེད་དེ། སྤྱི་རོ་དང་། ལྷ་ལྟུང་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟུང་པ་གསུམ་ལས་མེད་དེ། ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཁམས་གསུམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་ལྷ་ལྟུང་

དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་ལུས་མངོས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། ། ཨླ དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཡིད་དང་ཆོས་དང་། ཡིད་
གྱི་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་

དེ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཞེས་

བཤད་པ་ནི། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར། ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར།
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྷ་འོ། ། ཨླ རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ།

@22A ༄། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔའོ། །ཡིད་དང་། ཆོས་དང་།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི། རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་

མེད་གསུམ་གའི་ཆ་ཡོད་དེ། འདོད་སེམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་ཁམས་སེམས་བྱུང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ཡིན་ཏེ།

རང་གོགས་སུ་རྟོག་དཔྱད་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། འདོད་
སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་

བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ན་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གོགས་སུ་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མེད་
ཅིང་དཔྱད་པ་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཎ བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་

དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དཔྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ནང་ཆོན་སེམས་བྱང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱོད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་གཉིས་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། མདོ་ལས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོག་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི། ངས་རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་

གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་རྟོག་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་དཀའ་ཙམ་ཡོངས་རིག་འདུག་པ་འོག་མ་རྣམས་སུ་འགོད་དོ། ། མེད་མིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་

@22B སྐབས་སུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་བཅས་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱིད་སེམས་བྱང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་ལྷག་མ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། མེད་མེད་དུ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་

སྟུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ནི་དགྲ་ཡོད་དེ། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱིད་སེམས་བྱུང་དང་། སྐྱ་དང་བཅས་པའི་དགྲ་པོ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས། ཇི། རོ། རེག་བྱ་དང་བཅས་པ་དགྲ་

ལ་ནི་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྔ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མ་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་རྣམས་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་བཞི་ཡང་ད་ལྟར་བ་དབང་པོའི་ཆོགས་
པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཟིན་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདིར་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་དོན་ནི་དབང་པོ་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པས་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་སྐྱེ་རྣམས་མི་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་སེན་མོ་སོགས་ཀྱང་རྩ་བ་རྣམས་ཟིན་པ་
ལས་ཆ་ཤས་གཞན་རྣམས་མ་ཟིན་པའོ།། མ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགྲ་པོ་ནི། ཁྱེས་

སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སྟུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རེག་བྱའི་ཁམས་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། ས་སོགས་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་རྩུབ་ལ་སོགས་པ་
བདུན་ནི་འབྱུང་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་དགྲ་དང་།

ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་གྱུར་ཁོ་ན། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཁམས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་དང་
འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། ༥ གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །གཙོད་བྱེད་

གཙད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་འདུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། གཙད་བྱ་གཙོད་

@23A ༄༄༅། །བྱེད་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཅེས་པའི་བྱ་བྱེད་འཇུག་ཡུལ་ཀྱང་གཟུགས་ངྷི་རོ་རིག་བྱ་ཞེས་པའི་ཁམས་བཞི་པོ་ཉིད་དོ། ༥ རྣམ་པར་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་སོགས་

ནང་གི་ཁམས་ལྷུ་ལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། རྒྱས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མི་དག་བ་དང་དག་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་གི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ངྷི་རོ་རིག་བྱ་བཞི་ལ་ཡང་བྱུང་བ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། དེ་དག་དབང་པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་གསུམ་ག་དང་། ཕྱི་རོལ་
དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལ་ནི་རྒྱས་བྱུང་དང་། རྒྱ་

མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་བརྒྱད་ལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་
ལས་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱས་བྱུང་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་གཟུགས་ཅན་རྒྱས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བསྟུས་པ་ལས། དོན་རྣམ་སྤྲིན་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱར་
བྱས་ནས། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་རྣམ་སྤྲིན་ལས་གཞན་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་སྤྲིན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཆོག་སྟོན་བཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་བྱལ་ཟེར་
དགོས་ཀྱང་། གཞུང་གི་སྤྲུལ་བཤད་ལྟར་ན་འདོད་ལན་བཏབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་

རེ། རྣམ་སྒྲིན་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་བསམ་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ལ་བསམ་པ་ལས། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ལ་བསམ་

@23B པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པར་
ཐལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། དབང་པོ་ལྔ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བྱུང་བ་

གསུམ་ག་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གསུམ་ག་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་རྒྱས་བྱུང་འཛོག་མི་ཤེས་
ཏེ། དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རྒྱས་པ་

དང་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱས་བྱུང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་ལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་དགོ་བའི་
སེམས་བྱུང་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་མི་དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རྒྱས་བྱུང་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱས་
པའི་རྒྱ་ནི་ཟས་དང་། རྒྱ་མཉེ་བྲིལ་ཕྱིས་སོགས་དང་། གཉིད་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་

ཁོན་ལས་མ་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱས་བྱུང་ཡིན་མིན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་དབང་རྟེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པ་ལས། སྒྱིར་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་ལ་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མེད་རྒྱས་དང་ལྡན་གཅིག་མཐའ་མ་གསུམ། རྒྱུད་ཅིག་མ་སྟེ་ཞེས་པའི་

རྒྱབས་སུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཏྲག་ཅིང་བཏན་པའི་རྒྱས་སུ་བྱུང་པ་ནི་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདུས་མ་བྲས་གཅིག་པུ་ལོ། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
ཡིད་དང་། ཆོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཅིག་

མ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་རྒྱུད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་། ཆོས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱིར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་

@24A ༄། བྱིར། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་སྟེ། རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར། ༥ རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ། མིག་གི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟེན་ཅིག་གསལ་དུ་

ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། མིག་དབང་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི། འདྲོད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་རིམ་གྱིས་མིག་དབང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
ནས་ཤི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱིས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།

དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་དགོང་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བས་ན་མིག་ཤེས་སྤར་ནས་ཐོབ་ཟིན་ཅིང་། མིག་དབང་ནི་སྐྱབས་དེར་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་སྐྱབས་

དེར་མིག་ཤེས་མ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་ནི་གསལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མིག་ཤེས་གསལ་དུ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་གསལ་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་གསལ་དུ་མངོན་དུ་བྱས་

ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དེ་གསུམ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་སྤིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱར་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་
ཁམས་པ་རྣམས་དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིན་པས་མིག་དབང་དང་སྒར་ནས་ལྡན་ལ། མིག་ཤེས་

གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི། མིག་ཤེས་དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་ནི་བར་མ་ཆད་པའི་རྩ་ལ་དུ་ལྡན་པས་གསར་དུ་ཐོབ་པར་མ་བཞག་གོ། ༧མིག་
དབང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལྡན་ཅིག་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་

ཤི་འཕྲོས་ནས་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་སྤིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱར་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཏེ། བར་སྤིད་པ་དབང་པོ་ཀྱན་ཚང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་དག་བ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༧མིག་དང་མིག་ཤེས་

@24B གཉིས་ཀ་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་སྒྲངས་པ་རྣམས་སོ། །ཤོང་གི་སྒྲིབ་པའི་པོ་འདིའི་མཚན་གཞི་འཛོག་པའི་ཆོ། སྒྲིབ་མ་ཐག་པ་དང་། གསར་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
བྱུང་པར་སྒྱར་ཏེ་ཆོག་སྒྲིན་བཅད་ནས་འཛོག་དགོས་ཀྱི། གཞུང་གི་སྤྲུལ་བཤད་ལྟར་བཞག་ན་

གོདོན་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་། ཆོག་ལ་འབྲིས་ན་འཛོན་མཚམས་མི་བདེ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ལ། འདི་ཙམ་དུ་མ་བཟད་མཛོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེར་གོ་བ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་ཆོག་སྐྱོན་མ་བཅད་
པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཚུད་པའི་ཆོ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཆོག་གི་

གཞོད་པ་འབབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས་འདིར་ནི་གཞུང་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ཆོག་སྐྱོན་བཅད་ནས་འགོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་སོ། །ཡང་། མིག་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་ཡང་
སུ་བཞི་སྟེ། མིག་དང་ལྡན་ལ་མིག་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་གསུམ་དུ་

སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་དང་། མིག་ཤེས་དང་ལྡན་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་དམུས་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ། འདོད་པའི་གང་
ཟག་མིག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་སོགས་དང་། གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་

གང་ཟག་རྣམས་། ། 7 ཡང་། མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་གསར་དུ་ཐོབ་ལ་གཟུགས་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི། འདོད་པར་སྐྱེས་ནས་རིམ་
བྱིས་མིག་དབང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་གསར་དུ་ཐོབ་ལ་མིག་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི།

མེད་ལ། གཉིས་ཀ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི། གཞུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མའི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱར་མ་ཐག་པ་རྣམས་དང་། གཉིས་ཀ་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི་གཞུགས་མེད་པ་སོགས་
མང་ངོ། །ཡང་མིག་དབང་དང་ལྡན་ན་གཞུགས་དང་ལྡན་པས་བྱུང་གྱང་། གཞུགས་དང་ལྡན་ན་

མིག་དབང་དང་ལྡན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དམུས་ལོང་དང་མང་ལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱར་མ་ཐག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །⁷མིག་ཤེས་དང་། གཞུགས་གསར་དུ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་འཇོག་
པ་ནི། གོང་གི་མིག་ཤེས་དང་མིག་དབང་གི་སྐབས་འཇོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་

@25A ༄༄༅། །མིག་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་བཏང་བའི་ཆོན་ཡང་དུས་མཉམ་དང་། རིམ་གྱི་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡང་གོང་གི་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔགས་ན་ཤེས་པས་རེ་
རེ་ནས་མ་སྟོས་སོ། །⁸ རང་གི་བཅུ་གཉིས་གཞུགས་ལ་སོགས། །མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་

སྐབས་སུ། ཁམས་བཙུག་གི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སེམས་ཁམས་བདུན་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་
སོ། །ཁམས་ལྷག་མ་གཞུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་བཙས་པ་དུག་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་

ཀའི་ཆ་ནས་ཡོད་དེ་ཤེས་སྒྲོལ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་འདིར་ཁམས་ལྷག་མ་དྲག་ལ་ཕྱིའི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའམ། ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིའི་སྤྱི་མཆེད་དྲག་ཅེས་གྲགས་
པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། ། ༥ ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཅས། ཞེས་སོགས་གྱིས་

སྐབས་སུ། འདིའི་རྩ་བའི་ཆོག་ཟིན་ལ། ཆོས་ཁམས་ཞེས་པ་རྟེན་བཅས་དང་། ལྷག་མ་ནམས་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་རང་
འགྲེལ་དང་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་སུ་ཡང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་གཅིག་ཏུ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་དག་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་
དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །ཞེས་དང་།

རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གྱི་བྱེད་པར་གང་ཞེན། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་བྱ་བའི་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་དང་། བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས།
འགྲེལ་པ་གཞན་དག་ཕལ་མོ་ཆེར་ཡང་། ཆོག་དོན་དེ་ག་སོར་བཞག་ནས། ཆོས་

ཁམས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྟེན་བཅས་དང་། མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་

@25B ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་ཏེ། བྱད་པར་ཞིབ་པ་སློབ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་སྒྲིབ་དགོངས་ནས་འགོད་པར་མ་མཇད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་སང་རྩོད་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་
འཛིན་མཚམས་དང་གོ་དོན་སྟོར་ཏེ་མགོ་བོ་རྫོངས་པར་བྱུང་པ་མཐོང་ལ། དེས་ན་ཞིབ་ཆའི་བྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་

རྩ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་དེ་ག་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་རིགས་པ་ནང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་སྒྲི་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། ལུང་དོན་སྒྲི་ཕྱི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་མང་དུ་འབྱེར་དགོས་པར་
འབྱུང་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ན།

འོ་ན་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ལ་དེ་མཚུངས་མེད་པར་ཐལ། དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སེམས་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་མེད་པར་ཐལ། བྱབ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཙོ་འཁོར་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲེ་སྒྲིའི་ལུགས་ལ། སེམས་ལ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་
ཁམས་བདུན་ཆར་ལ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཁམས་ལས་

གཞན་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙུ་བ་ལས། ལྷག་མ་ནི། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཆོས་ཁམས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

བྱབ་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་ན། འོ་ན། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱང་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གང་

ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
སེམས་བྱང་དེ་རྟེན་བཅས་དང་། དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འོ་ན། གཞི་བྱབ་ན་རྟེན་བཅས་དང་

@26A ༄། །དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། རྟོན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཐ་ཆད་པ་མང་དུ་སྒྲིག་གོས་པར་འགྱུར་རོ། ། 7 འོ་ན། བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་

ཅི་ན། ཡོད་དེ། ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་སུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཁམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟོན་བཅས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་འགོད་པར་མཇད་
པའི་དགོངས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་

རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཆོས་ཁམས་རིལ་པོ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གོང་དུ། རྗེས་དང་ལྡན་གཅིག་ ཁེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་རྟག་ཅིང་བརྟན་
པའི་རྗེས་སུ་བྱུབ་པ་ཆོས་ཁམས་གཅིག་ཕྱར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དོན་དུ། ཆོས་

ཁམས་ཀྱི་ནང་ཆན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ལས་ཆོས་ཁམས་རིལ་པོ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་སོ། ། ཆོས་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་ལམ་རྟོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྟོན་བཅས་ཁོ་ནར་འཇོག་པ་ལས། ཁམས་

གཞན་དག་ལྟར་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་གཞན་དག་རྣམས་ནི་རང་འབྲས་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་རྟེན་བཅས་སུ་བཞག་པ་མ་

ཡིན་པར་རང་རང་གི་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་གཞན་དག་ཡོད་པས་དེ་དག་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་གྱི་
ལས། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། དེ་ཁོ་ནས་རྟེན་བཅས་སུ་མི་འཛོག་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་རང་རང་གི་བྱེད་པ་གཞན་རེ་ཡོད་པས་དེ་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བྱེད་པ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡང་།

@26B གཙོ་ཆེ་བ་ཆོས་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་རྟེན་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་ལ་མ་བསམ་པར་བྱབ་མཐའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་སོ། འོ་ན། འབྲེལ་པ་མངོན་
པའི་རྒྱན་དུ། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་དག་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་

གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་ཁམས་བཅུ་བདུན་ལས་མ་གསུངས་པས། ཆོས་ཁམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་ལོ་ཞིན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་

འདུས་བྱས་སེམས་བྱུང་སོགས་ལ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱིག་གཉིན་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་
མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་ཁམས་བདུན་ལ་རྟེན་

བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་རེ་འདོད་པ་མཁྱེན་ནས། འཁོར་སེམས་བྱུང་ལ་དེ་མཚུངས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། 7 དེ་ལྟར་བྱད་པར་བྱེ་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་དང་།

ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདུས་བྱས་དང་། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན་འགལ་བའི་བྱུར་གྱིས་མི་བརྩི་བར་
འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ད་དུང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པར་མཛད་དེ་གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་

ཁས་སྒྲངས་ན་གཞུང་དོན་སྒྲིལ་དང་། ཁས་ལེན་ནང་འགལ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ལན་སྒྲིབ་པར་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་སྒྲིབ་པར་རིགས་སོ། ། 7 འདུས་མ་བྱས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་
གཞན་རྣམས་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་སོ་སོ་ནས་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་

དབང་པོ་ལྔ་དང་། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། སེམས་བྱང་རྣམས་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟེན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བཟུང་བ་དང་། ཉན་པ་

@27A ལྟེན་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་རྟེན་བཅས་དང་། བྱ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་སོ། ། འདི་དག་
ལ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་

ལ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འཇུག་ལུགས་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་སོགས་ལ་ཡང་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་འཛོག་ལུགས་སོགས་དབྱེ་བ་མང་ཙམ་འབྱེད་རྒྱ་མཆིས་ཀྱང་ཡི་གས་འཛིགས་
པར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲོས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་

ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་འདས་པའི་ཡུལ་ལ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཡུལ་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བའི་ཡུལ་ལ་ད་ལྟར་བ་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ་
ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཆོས་དུས་

གསུམ་པོ་རྣམས་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འདས་པས་གཞུགས་
འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྒོ་ཅི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་

པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་གཞུགས་འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། གཞུགས་འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། དེ་ལ་བྱལ་པར་ཐལ། དེས་གཞུགས་འདས་པ་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཅན་རང་དུས་ལས་སྒྲ་རོལ་དུ་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ་

སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འདས་པས་གཞུགས་འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བསམ་དོན་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་མ་འཕྲོས་པའི་གོང་དེར་དེས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་
བསམ་ནས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་འདས་པ་དེས་

རང་དུས་སྐུ་ཡུལ་འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་དུས་སྐུ་གཟུགས་འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག །རང་

@27B ཉིད་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་ཟིན་ནས་སྐར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པས་གཟུགས་མ་འོངས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པའི་ཆོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བསམ་ནས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་

ཅན་དུ་འཛོག་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་མ་འོངས་པ་རང་དུས་སྐུ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤས་པར་བྱའོ། །དེས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲོར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཡིད་ཤེས་འདས་མ་འོངས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་

གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་འདས་པའི་ངོ་བོར་མ་འཕོས་གོང་དེར་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པའི་ཆོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་འགྱུར་ལ་བསམ་པ་ལས། རང་དུས་སྐུ་དེ་དང་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་སྐུ་དེ་དག

ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་གོང་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་མོ། །འདི་ལྟར་སྤྲད་གོས་པ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས། དོན་ལ་འཐད་མིན་ནི་རིག་པས་དཔྱད་ན་ཤེས་པས་སྒོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་
མཁས་པ་སྡེ་མ་དག་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཚུད་ཅིང་བྲིས་པའི་

སྒོ་ནས་ཞིབ་དུ་བསམ་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥ བཅུ་ནི་སྒོ་མ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། དབང་པོའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ཡིད་དང་། ཆོས་

དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་སྒོ་མ་སྤང་དང་། མཐོང་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱ་རྒྱས་དང་། དེ་དག་དང་
མཚུངས་ལྟན་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐོབ་པ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ལྷག་མ་རྣམས་སྒོ་མ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདིར་གནས་མ་བྱ་པས་འདོད་པ་
ལྟར་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་། ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་མཐོང་སྤངས་སུ་མི་འདོད་དེ། སོ་སོ་སྒྲེ་

@28A ༄། །བོ་ནམ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤང་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་མོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤང་ལ་
གཟུགས་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་

དངོས་སམ། དེ་ལས་སྦྱིས་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲེལ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ལུགས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མི་དགོ་བ་དང་། སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་གིས་བྱུང་བོ། །འོ་
ན། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་ཟེར་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་
འདུས་བྱས་ལ་ཟག་བཅས་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་པའི་

ཟག་བཅས་མཐའ་དག་སྒོམ་སྤང་དུ་འདོད་པ་ནི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་གྱི་ཆོ་ཟག་བཅས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་སྤངས་དགོས་པ་ལ་བསམ་པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྷན་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་ཁས་སྤངས་ན་མི་མཛོས་ཏེ། ཟག་བཅས་དགོ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སྦྱིན་

པ་དང་། ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སོགས་ནམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་སྤྲང་བྱར་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། སྤྲང་བྱ་དང་སྤྲང་བྱ་མི་འགལ་བར་འདོད་ན་ཡང་མི་མཛོས་པས་

སྒྲོམ་སྤྲང་ཡིན་ན་སྤྲང་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་འདོད་ན་ལེགས་སོ།། ༥ མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་དང་ཆོས་
ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་

ཕྱོགས་གཅིག་ནི། འཇིག་རྫོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྒྲོབ་པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྟ་བ་དང་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་ལྟ་ནི་ཉོན་མེད་ས་ཅན་དང་། དུག་
པ་ནི་དག་བ་ཟག་བཅས་དང་། བདུན་པ་ནི་སྒྲོམ་སྤྲང་གི་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་ཟག་མེད་དང་།

@28B བརྒྱད་པ་ནི་དེ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཤེས་རབ་དག་བ་ཟག་བཅས་ཁོན་ལ་བྱེད་ཀྱི། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་
ཤེས་རབ་ཉམས་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། 7 འདིར་མིག་གི་

ཁམས་ལྟ་བུ་བར་འཛོག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བའི་སྤྱ་འཇུག་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འབྲེན་པ་ལས་ལྟ་བ་དངོས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་བར་འགྱུར་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་

ཀྱང་ལྟ་བར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་འབྱེད་པའི་ཆོན་ཡང་ལྟ་བའི་གྲངས་སུ་འཛོག་དགོས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གིས་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་གི། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་གིས་ནི་མི་

མཐོང་ལ། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཞུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེས་ལྷོ ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀས་སྤྱན་

མོང་དུ་གཞུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྱ་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་མ་རངས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་གཞུགས་མཐོང་ཡང་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མ་

ཚང་བས་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་འདྲོད་པ་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཞེན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་
མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་

པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།། ༥ མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། མིག་དང་རྣ་བ་དང་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་ཡུལ་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་

@29A ༄༄༅། །དབང་པོས་རྒྱངས་རིང་པོའི་གཟུགས་ཕྱ་རགས་ཅི་རིགས་པ་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོས་རྒྱངས་རིང་པོའི་སྐྱ་ཕྱ་རགས་ཅི་རིགས་པ་ཐོས་པ། ཡིད་ཀྱིས་འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་འཛིན་པར་མ་ཟད། ཡིད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་

པས་འཕྲད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱང་མི་ཐོབ་པོ། །སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་ཡུལ་དབང་པོ་དང་འཕྲད་ནས་འཛིན་གྱི་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་སོ། །འདིར་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཐ་སྟད་ནི།
དབང་པོའི་རྒྱལ་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕན་གྱི་བར་དུ་རྒྱལ་ཕན་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པར་འདབས་ཆགས་

པར་གནས་མི་གནས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གང་ཟག་ནང་པན་ཚུན་ཉི་བར་འོངས་པ་སོགས་ཀྱང་འཕྲད་པར་མི་འཛོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དང་ཕྲད་པ། བ་མ་དང་
ཕྲད་པ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དེ་དང་ཉི་བར་གནས་པ་ལ་ཕྲད་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

འདིར་བཤད་པའི་ཕྲད་པའི་དོན་དངོས་ནི་མ་ཚང་ཞིང་ཆ་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཏགས་པའོ། །⁷ ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་པའི་དོན་ནི་
ཡུལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་མང་ཉུང་མཉམ་པར་འཛིན་པ་སྟེ།

དཔེར་ན། ལྷས་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱ་ཆེ་ཆུང་གི་རོ་ཕྱོང་བའི་ཆོ་རོ་ཕྱོང་བའི་བྱ་རམ་གྱི་རྩལ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་དབང་པོའི་རྩལ་གྱིས་ཕྱོང་བ་ཡིན་ལ། མིག་དང་རྣ་བ་གཉིས་གྱིས་ནི་རེས་འགའ་
དབང་པོ་བས་ཆེ་བ་དང་། རེས་འགའ་ཆུང་བ་དང་། རེས་འགའ་མཉམ་པར་འཛིན་པས་མ་

རེས་སོ། །⁸ ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། །ཁམས་མཐའ་མ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གྱི་རྟེན་ནི་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་
རྣམ་ཤེས་ལྷ་པོ་རྣམས་གྱི་རྟེན་ལ་ནི། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་

ད་ལྟར་བ་དང་ཡིད་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་དོ། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་གང་གི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྔའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟུ་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་ནི། དབང་པོའི་

@29B རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་འདས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།

7 རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་དབང་པོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། ཆོས་ཁམས་མཚུངས་ལྔ་ན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། ། 7 ཡིད་

གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟུ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདས་མ་ཐག་པ་ནི་དེའི་རྟེན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སྟུ་གསུམ་པ་ཡོད་ལ། སྟུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་གོང་དང་འབྲ་ཞིང་། སྟུ་དང་པོ་ནི་མེད་དེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་ཡིན་ན་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་

མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ལྷ་ལུས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ལུས་
དང་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། རྣམ་ཤེས་རྣམས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ན། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་

བཅི་རིགས་པར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ས་གོང་མའི་ལྷ་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་ནི་མེད་དེ། རངས་ན་མིག་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་མའི་མིག་གིས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མའི་
མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡང་མེད་དེ། གོང་མའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་བས་དེས་དེ་

མཐོང་བ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་གང་རུང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་སོགས་ས་མཚུངས་མི་མཚུངས་དཔྱད་པའི་ཆོ།
འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་

ཆོ་ལུས་སོགས་བཞི་ཀ་རང་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་འདོད་པ་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གང་རུང་གི་
གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆོ་བཞི་ཀ་ས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལུས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་

@30A ལྟོ། །དང་། མིག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཡུལ་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གང་རུང་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་གཟུགས་

ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དང་པོའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆོ་
ལུས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། མིག་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་

ཡིན་པ་སོགས་རིག་པས་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་སྒྲུའོ། ། མིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པ་ཡང་མིག་ཤེས་སྒྱི་ཙམ་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བྱུང་པ་མེད་
དེ། འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་སའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རང་ས་དང་འོག་དང་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མགོ་ཤེས་དེ་བཞི་བའི་མིག་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྟ་ཆར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མེས་ཀྱི་འདུག་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་སོགས་

གྱི་སྐྱབས་སུ། ལུས་ནི་འདིར་དབང་ཏེན་གྱི་ཁོག་པ་ལ་བྱེ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལུས་གྱིས་རང་ས་འོག་ས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཏེན་དང་། རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཏེན་བྱེད་པར་བཤད་
པ་ཡང་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལུས་

ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་མིག་བསྐྱེད་ནས་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་འདོད་པའི་ལུས་དེས་ས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཏེན་བྱེད་ཀྱང་། འདོད་པའི་ལུས་ལ་འདོད་
པའི་མིག་བསྐྱེད་ནས་བལྟ་ན་རང་ས་མ་གཏོགས་གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཏེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་ལ་དང་པོའི་མིག་བསྐྱེད་ནས་བལྟ་ན་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཏེན་མི་བྱེད་པ་སོགས་རིགས་པས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་འདོད་པའི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་

@30B བསྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་ལ་ནི་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ལུས་ལ་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་
པོའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ། མིག་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལ་ཡང་། ལུས་ལ་འོག་

མའི་ན་བ་མིན། །རྣ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་དེ་ཡི་སྒྲ། །ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །⁷ སྒྲ་ལྗེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ནི། ཡུལ་
དང་རྣམ་ཤེས་དང་། རྟེན་གྱི་ལུས་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་དག

དབང་པོ་དང་ཕྱད་ནས་འཛིན་དགོས་པས་ཆད་པ་དང་རིང་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དམིགས་གསལ་དུ། ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། །རེག་བྱ་ནི་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱང་། ལུས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས། བཞི་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་གིས་རེག་བྱ་འཛིན་ན་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་ལུས་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་བས་རེག་བྱ་འཛིན་ན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །⁷ ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
དང་། །དེའི་རྟེན་ལུས་རྣམས་ནི་ས་མ་ངེས་ཏེ། །རེས་འགའ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་མི་

མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚུངས་པ་ནི། དཔེར་ན། འདོད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་པའི་ཡིད་ཁམས་ཀྱིས། འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་ན་བཞི་ཀ་ས་མཚུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་མཚུངས་པ་ནི། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཐོག

དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའམ། འདོད་པ་བས་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་ལས་ལྡང་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྟོན་ལུས་ནི་འདོད་པའི་སེམས་
བསྐྱུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསམ་གཏན་གང་རུང་གི་སེམས་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་མ་ཐག་པའི་ཆོ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་རྟོན་ལུས་ནི་འདོད་པའི་
སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཡང་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཆོ་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འཇོག་དགོས་པ་

@31A ལྟེན་ལྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི་རང་ས་དང་། ས་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་མ་བསྐྱུས་པ་ཅི་རིགས་པའི་རྩིས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་
ཡིན་ཞེས་དང་། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགོ་རྣམས་ཀྱི། རྟོན་ལུས་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །

ཞེས་དམིགས་གསལ་དང་བཅས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྟ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
གཉིས་ཀས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་མཆེད་ལྟ་བུ་པོ་གང་

རུང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམས་པར་བྱས་མ་གྱུས་ཆོས་ཏྲག་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟར་བྱས་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་ལ། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟར་མ་གྱུས་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་བརྟན་ཅིང་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ། 7 བཙུག་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། །བསྐྱེད་ཆུང་ལ་སོགས་ཆོག་དོན་མཐའ་ཆོད་ཅིང་། །ཁུང་དུའི་ཆུང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི། །

སྒོ་བསལ་སྒོ་ཡི་པསྒོ་རྒྱས་ཕྱིར་སྒྲེལ། །ཆོས་མངོན་པ་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བསད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྒྲུང་བ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །